

Jednací číslo: 29 C 260/2015-142

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 7 rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Koberou ve věci žalobců

a) **Natálie K** , narozené dne , bytem ,
 b) **Pavla M** , narozeného dne , bytem ,
 c) **Jany P** , narozené dne , bytem ,
 d) **Michala P** , narozeného dne , bytem ,
 e) **Jana R** , narozeného dne , bytem ,
 f) **Terezy S** , narozené dne , bytem , g)
Jiřího Š , narozeného dne , bytem , h) **Jany**
T , narozené dne , bytem , všichni
 zastoupeni advokátem Mgr. Robertem Cholenským, Ph.D., sídlem Bolzanova 461/5,
 618 00 Brno, proti žalované **ČR - Ministerstvo vnitra**, IČ: 00007064, sídlem Nad
 Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, o zaplacení náhrady za nemajetkovou újmu způsobenou
 nesprávným úředním postupem Policie České republiky,

t a k t o :

- I. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci b) na náhradě nemajetkové újmy částku 5.000 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně z částky 5.000 Kč za období od 10.8.2015 do zaplacení, a to ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto rozsudku; co do požadavku na odškodnění nemajetkové újmy finanční částkou ve výši 45.000 Kč s příslušenstvím se žaloba žalobce b) zamítá.
- II. Žaloba žalobců a), c), d), e), f), g), h) o zaplacení nemajetkové újmy ve výši 20.000 Kč s příslušenstvím **se zamítá**.
- III. Ve vztahu mezi žalobcem b) a žalovanou je žalovaná **povinna** zaplatit žalobci b) náhradu nákladů řízení ve výši 57.144,70 Kč a to do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobců.
- IV. Ve vztahu mezi žalobci a), c), d), e), f), g), h) a žalovanou jsou žalobci a), c), d), e), f), g), h) **povinni** společně a nerozdílně zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 3.300 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobci v podané žalobě uvedli, že dne 16. srpna 2014 se v Praze konal pochod představitelů komunity sexuálních menšin nazvaný Prague Pride. Žalobci s konáním pochodu, resp. obecně se způsobem veřejné presentace této komunity, nesouhlasí a měli v úmyslu proti tomu protestovat. Ještě předtím, než mohli svůj protest započít, však žalobce č. 1 a 3–8 spolu s větší skupinou osob zadržela přímo v ulicích Prahy Policie České republiky. Po perlustraci, která trvala nepřiměřeně dlouhou dobu, bylo žalobcům č. 1 a 3–8 – stejně jako dalším zadržovaným osobám – sděleno, že jim policie po zbytek dne zakazuje vstup do míst, kde se pochod koná. K intenzivnějšímu zásahu do práv došlo u žalobce č. 2, který byl zadržen a na dobu několika hodin zajištěn v policejní cele, aniž by k tomu existoval zákonný důvod. Popsaný postup nemá oporu v zákoně a představuje neoprávněnou preventivní represí, jež vyústila v zásah do ústavně chráněných politických práv žalobců. Žalobci v souladu s ustanovením § 31a zákona č. 82/1998 Sb. vyzvali žalovanou k zaplacení zadostiučinění v penězích ve výši 20 000 Kč v případě žalobců č. 1 a 3–8 a 50 000 Kč v případě žalobce č. 2, s úrokem z prodlení. Žalovaná na tyto výzvy reagovala společným stanoviskem ze dne 18. června 2015, č. j. MV-21054-22/P-2015, v němž nárok odmítla, žalobcům proto nyní nezbyvá než obrátit se žalobou na soud. Náleží k základním atributům demokratického právního státu, že pravomoci státních orgánů, včetně orgánů represivních, jsou taxative vymezeny zákonem, přičemž mezi pravomoci policie na úseku prevence kriminality nepatří potlačování politických projevů a shromažďovacího práva popsáním postupem, tedy preventivní detencí osoby v cele nebo zákazem do blízkosti shromáždění, proti němuž má tato v úmyslu vyjádřit protest, vůbec vstoupit. Na věc plně dopadají závěry nálezu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 29. června 2006 ve věci Öllinger v. Rakousko (stížnost č. 76900/01). Z judikatury českých soudů má význam, inter alia, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. listopadu 2007, č. j. 8 As 51/2007-671. Pyrotechnika – dýmavnice – se našla nikoli u dvou osob, které cestovaly do Prahy spolu se žalobcem č. 2, jak uvádí stanovisko, nýbrž toliko u osoby jedné, a tento fakt nemůže být dostatečným důvodem pro několikahodinovou detenci žalobce č. 2 v cele na policejní služebně, neboť tato skutečnost není tomuto žalobci prima facie přičitatelná. I kdyby byla správná domněnka policie, že touto pyrotechnikou měl být narušen veřejný pořádek při pochodu, je reakce z její strany, směřovaná nadto vůči jiným osobám, naprosto neadekvátní a neodůvodněná. Protože zásah do právní sfery žalobců nelze již odčinit jinak – jejich možnost zúčastnit se s protestem dané akce byla nevratně zmařena –, je na místě žádat zadostiučinění v penězích. U všech žalobců je relutární satisfakce požadována za zmaření politického protestu, u žalobce č. 2 pak dále za jeho nedůvodnou šikanu – detenci v policejní cele.

Žalovaná ve vyjádření k podané žalobě mj. uvedla, že neuznává žalobou uplatněný nárok. Cílem Policie ČR bylo zajištění veřejného pořádku, bezpečnosti a pokojnosti všech v souvislosti s průvodem oznámených shromáždění. Z veřejných zdrojů a z diskuse, již tento průvod každoročně vyvolává, vyplynulo riziko střetů odpůrců Prague Pride 2014 s tímto průvodem nebo napadení tohoto průvodu. V rámci přípravy na bezpečnostní opatření policisté zařazení u služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „SKPV“) Krajského ředitelství policie hl. města Prahy (a nejen tito policisté) shromáždili veškeré dostupné informace a provedli operativní šetření. Bylo zjištěno, že ze strany žalobců a dalších sympatizantů krajní pravice dojde k narušení veřejného pořádku v průběhu předmětného průvodu, a to mimo jiné též za použití pyrotechniky, přičemž může dojít v důsledku jejího nekontrolovatelného použití (tj. vhození mezi účastníky průvodu, ale i mezi přihlížející) k ohrožení majetku, zdraví a života účastníků průvodu a dalších osob, neboť zúčastněné osoby v počtu cca 17.000 lidí se budou pohybovat na malé ploše, ve velmi členitém a pro policejní zákrok obtížném terénu centra Prahy, ve velké hustotě a v různých kostýmech z převážně snadno hořlavého materiálu.

Vzhledem k tomu, že mezi úkoly Policie ČR patří též zajišťování veřejné bezpečnosti a pořádku, a to i preventivně, přičemž stát má navíc poskytovat dostatečné záruky k tomu, aby každý mohl bez obav realizovat svoje právo shromažďovat se a projevovat svoje názory, právo na protidemonstraci nesmí převážit nad právem na demonstraci, když stát se má též aktivně v co nejvyšší míře podílet na zamezení střetů názorových odpůrců, musela Policie ČR na místě průvodu jednat. Z výše uvedených důvodů bylo následně přistoupeno ze strany příslušníků SPJ Krajského ředitelství policie hl. města Prahy k jednotlivým služebním zákrokům spočívajícím v prokázání totožnosti kontrolovaných osob. Poté byl v cca 11:40 hodin zajištěn žalobce Pavel M. podle ust. § 26 odst. 1 písm. a) citovaného zákona v ulici Opletalova, Praha 1. Jmenovaný žalobce nejprve celou akci avizoval na internetu, připravil ji a poté utajeně organizoval sraz ve Vrchlického sadech u Hlavního nádraží, Praha 1, kde předával instrukce jednotlivým zúčastněným skupinám, které se měly podílet na narušení veřejného pořádku. Pak se vydal směrem k horní části Václavského náměstí, kde byl před vstupem na náměstí policisty zastaven. Po provedené perlustraci došlo k eskortě jeho osoby na služebnu Policie ČR v Křižíkově ulici, kde byl umístěn do policejní cely. Na pokyn vedení štábu bezpečnostního opatření byl dotčený žalobce společně s dalšími osobami propuštěn neprodleně v okamžiku, kdy pominuly důvody zajištění, a to v 16:30 hodin. O zajištění žalobce Pavla M. (a dalších dvou osob) bylo rozhodnuto z důvodu zjištěného výsledku operativních šetření, potvrzených z několika zdrojů, ze kterých vyplynulo, že hrozí přímé ohrožení veřejného pořádku, života a zdraví nejen účastníků pochodu, ale i nezúčastněných osob v případě střetu jednotlivých extrémistických skupin (tj. krajní pravice zastoupené převážně osobami žalobců proti krajní extremistické levici). Po celou dobu zákroku Policie ČR bylo postupováno v souladu se zásadou přiměřenosti, o čemž svědčí rovněž to, že tvrdší postup (tj. zajištění) nebyl použit u všech žalobců. V této souvislosti pak žalovaná podotýká, že pyrotechnika v počtu 5 ks byla skutečně nalezena u jedné ze zajištěných osob, která se nacházela ve skupině instruované žalobcem Pavlem M. V případě dalšího služebního zákroku příslušníků Policie ČR, ke kterému došlo v cca 13.40 hodin na nám. Republiky a v Dlouhé ulici proti dalším v předmětném žalobním návrhu uvedeným osobám, bylo po provedené kontrole osob a jejich perlustraci dle ust. § 63 odst. 2 písm. 1) zákona č. 273/2008 Sb., která trvala standartní časový úsek, přistoupeno k vydání výzvy ve smyslu § 13 citovaného zákona s odkazem na § 53 odst. 2 citovaného zákona, aby se dotčené osoby nepokoušely narušit veřejný pořádek. Současně bylo dotčeným osobám v souladu s ust. § 43 odst. 1 písm. a) citovaného zákona přikázáno, aby v určitém časovém úseku nevstupovaly na místa konání průvodu a aby se nezdržovaly na určitém místě dle ust. § 43 odst. 1 písm. b) citovaného zákona. Tyto osoby výzvy uposlechly a následně místo opustily. O tomto postupu Policie ČR v dané věci bylo opět rozhodnuto na základě výsledku operativních šetření, potvrzených z několika zdrojů, ze kterých vyplynulo, že hrozí přímé ohrožení veřejného pořádku, života a zdraví nejen účastníků pochodu, ale i nezúčastněných osob, a to v případě střetu rozdílných, proti sobě namířených extrémistických skupin. Zajištění žalobce Pavla M. proběhlo v souladu s § ust. 26 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ČR, tedy z toho důvodu, že osoba svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob anebo majetek. Policie ČR měla informace, které ji vedly k závěru, že žalobce Pavel M. bezprostředně ohrožuje život nebo zdraví jiných osob anebo majetek. Pojem „Bezprostředně ohrožuje“ je pak třeba vykládat v kontextu nastalé situace, kdy hrozí, že pokud nebude policista jednat, dojde v důsledku toho k porušení některé z chráněných hodnot. Je vždy třeba poměřovat charakter hrozby v poměru k silám a prostředkům aktuálně dostupným daným policistům v konkrétní situaci. U hromadných akcí proto tento titul pro zajištění vznikne dříve, nežli by vznikl při hrozbě střetu několika málo jedinců. Žalobce Pavel M. je znám ze svých aktivit jako sympatizant DSSS a neonacistického hnutí a rovněž jako osoba vyznačující se nenávisťnými postoji vůči

menšinám. V roce 2013 byl svolavatelem několika pochodů, jež byly svým zaměřením zacíleny proti Romům. Z relevantního spisu vyplývá, že Policie ČR měla k dispozici informace o tom, že žalobce Pavel M s dalšími osobami chtěli napadnout účastníky pochodu Prague Pride. V ulicích Prahy se tohoto průvodu a protestních akcí účastnilo zhruba 20.000 osob. Ustanovení § 43 zákona o Policii ČR umožňuje znepřístupnit určité místo v případě, že to vyžaduje splnění určitého konkrétního úkolu Policie ČR. V posuzovaném případě tak Policie ČR jednala v rámci zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti během hromadné akce a rovněž plnila aktivní povinnost státu zajistit pokojnost oznámeného shromáždění. Policie ČR měla dostatek věrohodných poznatků o tom, že skupina osob bude narušovat pochod Prague Pride, když riziko narušení veřejného pořádku, případně ohrožení života a zdraví, byla-li by použita pyrotechnika vůči účastníkům pochodu, bylo tak vysoké, že Policie ČR využila oprávnění podle ust. § 43 zákona o Policii ČR. Pokud žalobcům skutečně šlo nikoli o narušení pochodu Prague Pride, ale o vyjádření svých názorů na pochod představitelů a příznivců sexuálních menšin, mohli svůj protest vyjádřit na kterémkoliv jiném místě mimo místa, kam jim byl zakázán vstup, tedy mimo místo konání samotného průvodu Prague Pride, což stále představuje velkou škálu vhodných míst v rámci Prahy. Přestože místo a načasování shromáždění je z hlediska vyjádření jiného názoru důležité, neznamená to automaticky, že může být vyjádřen pouze a jen v konkrétním místě. Podstatné je, zdali je možné daného cíle dosáhnout i na jiném prostranství. Odlišný názor na sexuální menšiny tedy mohli žalobci pokojně vyjádřit i jinde a vzhledem k velké medializaci, vysoké účasti a velkém povědomí o pochodu by cíl jejich protestu byl dosažen. O tom svědčí ostatně i to, že jedno ze shromáždění, které vyjadřovalo odlišný názor na sexuální menšiny „Pochodem pro rodinu“, bylo oznámeno do zcela jiné části Prahy, než byl oznámen pochod Prague Pride, přesto zcela jednoznačně bylo daného cíle, tj. poukázat na stav společnosti, kdy zájmy tradiční rodiny nejsou dostatečně hájeny, dosaženo. Z poznatků Policie ČR však vyplývá, že žalobci zájem o pokojné vyjádření odlišného názoru neměli, naopak svolávali se za účelem napadení části průvodu pyrotechnickými prostředky, případně jiným násilným atakem jednotlivců, po kterém by místo útoku rychle opustili. Takovémuto jednání však žádná ústavněprávní ochrana nenáleží. Rovněž je nutné zdůraznit pozitivní závazky státu na ochranu pokojného shromáždění, zejména pak pochody sexuálních menšin, před tím, aby byly napadány ze strany odpůrců, které jsou obsaženy v ustálené judikatuře Evropského soudu pro lidská práva. Závazek zajistit efektivní výkon svobody shromáždění se promítá do povinnosti státu poskytnout ochranu proti útokům kontrademonstrantů.

Na základě provedeného dokazování dospěl soud k následujícímu závěru o skutkovém stavu ve věci samé:

Dne 16.8.2014 se v Praze konal tzv. „průvod Prague Pride 2014“, jehož oznamovatelem byl Prague Pride z.s. s ohlášeným účelem shromáždění „Gay Pride – pochod rovnosti a tolerance“ a s předpokládaným počtem 10.000 účastníků. Průvod se konal v době od 12:00 do 15:00 po trase Václavské náměstí – Na Příkopě – nám. Republiky – Revoluční – Řásnovka – Klášterská – Dvořákovo nábř. – nám. Curieových – Čechův most – nábř. Edv. Beneše – Letná (sdělení Magistrátu hl. m. Prahy).

V roce 2012 se v den konání pochodu Prague Pride konaly akce „tradiční rodina – naše budoucnost“ a „pochod pro rodinu“, v roce 2013 „pochod pro rodinu“ a „evangelizační průvod“, v roce 2015 „setkání křesťanů“, „pochod pro rodinu“, „proti imigraci, proti kvótám, za vystoupení z EU, „proti xenofobii a rasismu“ a „protest proti gay pride 2015, protest proti porušování zákonů Policií“ svolavatele žalobce Pavla M (sdělení Magistrátu hl. m. Prahy).

Žalobce Pavel M byl dne 16.8.2014 v 11:40 omezen na osobní svobodě a zajištěn dle § 26 odst. 1 písm. a) zákona o policii v ulici Opletalova. Jako „popis skutku“ úřední záznam uvádí, že byl žalobce zajištěn dle pokynu policistů 9. odd. OOK Krajského ředitelství hl. m. Prahy (*úřední záznam o zajištění žalobce Pavla M*). Téhož dne byli zajištěni Jakub V, Radek S a Václav V, přičemž u Jakuba V byly nalezeny 4ks dělbuchů, 1ks stroboskop, samolepky s motivy „good night gay pride“, „good night left side“, „love football hate antifa“, „nacionalisté praha“ (*úřední záznam rap. Petr Gášek*).

Dle *úředního záznamu o použití donucovacího prostředku pod jednotným velením* byl dne 16.8.2014 v 11:40 v místě Opletalova 923/10 zajištěn Jiří B, Pavel M a Jiří K, přičemž ppor. Miroslav Freisler k tomu uvedl, že jeho úkolem bylo zabránit příznivcům a členům PEX narušit průvod Prague Pride a zajistit veřejný pořádek, v ulici Opletalova měl vyčkat pokynu policistů 9. odd. KŘP hl. m. Prahy, kteří měli označit osoby, proti kterým měl být veden služební zákrok a které měly být zajištěny. V 11:35 byl upozorněn, že ulicí Opletalova směrem k Václavskému náměstí se pohybují tři osoby PEX, proti kterým má provést služební zákrok, v 11:40 byly tyto osoby zajištěny.

Žalobci Jiří Š, Jana T, Tereza S, Jan R, Jana P a Natálie K byli společně s dalšími osobami vyzváni hlídkou k prokázání totožnosti (na nám. Republiky před OD Kotva a v Dlouhé ulici) s tím, že po lustraci jim policista dle § 43 odst. 1 písm. a) zákona o policii přikázal, aby po dobu trvání pochodu, t.j. do 16:00, nevstupovali do trasy pochodu (kterou vyjmenoval) a od 16:00 do 22:00 nevstupovali na Letenskou pláň (*videozáznamy*).

Žalobci Pavel M a Jiří Š podali stížnost na postup policie, tyto nebyly shledány důvodnými. Žalobci následně požádali o přešetření způsobu vyřízení stížností se stejným výsledkem (*stížnostní spisy*).

Dne 12. ledna 2015 žalobci vyzvali žalovanou k plnění – odškodnění nemajetkové újmy (*výzvy žalobců k plnění žalované ze dne 12.ledna 2015*), žalovaná plnění odmítla (*stanovisko žalované*).

Z fotografií založených žalobci do spisu je zřejmé, že někteří účastníci průvodu Prague Pride jsou velmi extravagantně oblečeni, mají kožené oblečení, řetězy, jsou částečně či zcela nazí (*fotografie*).

V úředním záznamu ze dne 26.4.2017 uvedl mjr. Janda, že před uskutečněním akce policisté SKPV prováděli šetření jednak operativní, jednak v tzv. otevřených zdrojích na internetu, dle jejich poznatků Pavel M organizoval protiakci k pochodu Prague Pride 2014 s cílem násilně narušit toto shromáždění a blokádu pochodu. Cca po 10:30 měl pan M sraz s dalšími osobami ve Vrchlického sadech, kde měl uskutečnit několik telefonátů a předat instrukce s tím, že následně se měli odpůrci pochodu pokusit proniknout v malých skupinkách do průvodu, celkem měl kontaktovat cca 25 osob. V 11:30 byl pan M zajištěn, čímž mělo být přerušena koordinace akce. Hlídky SKPV následně vyhledávaly a kontrolovaly osoby z M skupiny, policisté dávali výzvy dle § 43 a dohlíželi nad veřejným pořádkem. Pavel M měl organizovat obdobnou akci proti pochodu Prague Pride 2013 s tím, že sraz byl hromadný a cílem byla nenásilná blokáce v ulici Dlouhá, byly užity výzvy dle § 43 a nikdo nebyl zajištěn. Operativní informace získané před akcí se potvrdily, vzhledem k přijatým opatřením nedošlo k narušení veřejného pořádku (*úřední záznam*).

Dne 2. srpna 2014 Pavel M na sociální síti sdílel článek „Postavme se deviantům na odpor!“ ze serveru svobodnyodpor.info. Dne 13. září 2014 sdílel Pavel M na sociální síti výzvu „kdo chce trochu zatopit policii a chce si stěžovat na její protizákonný postup

16.8.2014 při pochodu buzerantů, ať mi pošle celé jméno, telefon a mail, zejména ti z Milošvy skupiny.. Bude je pak kontaktovat právník...“ (*snímky sociální sítě*).

Dle „*souhrnných informací k osobě M Pavel*“ Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu je tento žalobce dlouholetým aktivistou krajně-pravicové scény a sympatizantem organizace Národní odpor.

Svědék *mjr. Janda ve své svědecké výpovědi* uvedl, že v případě podobných typů akcí Policie ČR zajišťuje určitá opatření na základě vyhodnoceného míra rizikovosti takové akce. Na velké akce se provádějí tzv. bezpečnostní opatření, někdy se ustanoví určitý štáb. V tomto konkrétním případě svědek byl člen štábu velitele opatření za skupinu kriminální policie a vyšetřování. Od rána toho dne policie monitorovala tzv. zájmové osoby u kterých měla za to, že chtějí demonstraci narušit. Pokud jde o pana M , tak ten byl zajištěn proto, že organizoval a připravoval narušení samotného pochodu. Policie měla za to, že se bude scházet určitá skupinka osob, která se bude snažit tento pochod narušit, což se potvrdilo. Oproti roku 2013 se ta skupina nesešla pohromadě, byla organizována na tři až čtyři další skupiny, některé řídil pan M telefonicky, některé osobně. Potom co byl zjištěn pan M byly jednotlivé skupiny prohledány, pokud u někoho byla nalezena pyrotechnika, byl zajištěn, ostatní byli podle § 43 vykázáni z místa trasy pohybu. Pan M byl ze zajištění propuštěn potom co průvod dorazil na místo určení, což mohl být Střelecký ostrov nebo Letenská pláň a zajištěný tak mohl být čtyři nebo čtyři a půl hodiny. Ve věci byla prováděna operativní šetření podle zákona o policii § 69 – 72 s tím, že to byla monitorovací činnost, což může spočívat například v tom, že hlídka pozoruje okolí, takže například pohyb pana M a jeho partnerky. Informace tohoto druhu se sbíhaly u svědka. Svědek uvedl, že nemůže konkrétně uvést jakou informaci měl od koho, neboť by narušil ochranu utahovaných skutečností. Konkrétní osoby, listiny atd. označit tedy nemůže s tím, že jsou to utajované informace. Tři snímky ze sociální sítě facebook policie získala operativní činností. Konkrétní policisté SPJ, kteří činili výzvy podle § 43 neměli žádný konkrétní pokyn vůči jakým konkrétním osobám tyto výzvy mají učinit, pouze sami jednali podle svého uvážení, to znamená pakliže v osobách rozpoznali pravicové extrémisty, což hlídky nepochybně dokáží rozlišit pravicové extrémisty od účastníků pochodu Prague pride. Mohli využít konzultace s hlídkou SKPV. Štáb k tomuto dával pouze obecnou instruktáž. V případě zajištění pana M a dalších dvou osob to bylo přímé rozhodnutí o zajištění konkrétní skupinky osob.

Takto zjištěný skutkový stav má soud za úplný. Z navržených důkazů soud neprovedl pouze navrhovaný důkaz videozáznamem, který měl svědčit o charakteru akce Prague Pride a kontroverzním jednání některých účastníků, přičemž k témuž byly v řízení provedeny fotografie a soud videozáznam hodnotil již jako nadbytečný. Současně nebyly provedeny výslechy dalších jednotlivých policistů, když jejich participace na věci byla pouze omezena na jednotlivé úkony a soud nepovažoval jejich detailní výslechy za nutný, když jako dostatečné hodnotil úřední záznamy (výslechy policistů Mudruňka, Chaloupka, Breit, Pacovský a Adamec). Jiné návrhy na doplnění dokazování účastníci neměli.

Pokud jde o utajované skutečnosti, žalovaná nejprve ve svém vyjádření uvedla, že některé důkazní prostředky nemůže označit vzhledem k tomu, že podléhají utajení. K tomu byla žalovaná soudem poučena, že sama skutečnost, že tyto důkazní prostředky podléhají zákonu o ochraně utajovaných informací nebrání jejich předložení, když právní předpisy znají způsob, jak tyto důkazy provádět atd. V tomto smyslu soud žalovanou poučil i o důkazním břemenu, přičemž bylo na žalované, jaké důkazní prostředky označí a jaké skutečnosti tedy v řízení budou či nebudou prokázány. Soud však současně neměl potřebu žalovanou k předložení a označení těchto důkazních prostředků „nutit“, když k tomu v občanském

soudním řízení žádný důvod není; každá ze stran tvrdí rozhodné skutečnosti a označuje k nim důkazy, čímž nese břemeno tvrzení a břemeno důkazní, stejně jako nese riziko v případě nesplnění procesních povinností. V této souvislosti je zřejmé, že žalobci se o utajované informace zajímali v maximální možné míře, když soudu mj. navrhovali, aby žalované uložil povinnost tyto předložit např. pod hrozbou uložení pořádkové pokuty a dále pak zejména při výslechu svědka mjr. Jandy, až se nabízí otázka, zda cílem podané žaloby je skutečně odškodnění nemajetkové újmy či zda žaloba nebyla podána spíše s cílem vyvinout nátlak na Policii ČR.

Pokud jde o důkaz – snímky sociální sítě facebook žalobce Pavla M , žalobci namítali nezákonnost tohoto důkazu, když tvrdili, že Policie ČR získala tento v rozporu se zákonem, přičemž současně se jedná o zásah do listovního tajemství. Soud nemá za to, že by status na veřejné sociální síti facebook mohl podléhat listovnímu tajemství, když se jedná v zásadě o informaci určenou určitému okruhu osob, byť takový status není „veřejný“ (tedy dostupný každému uživateli sociální sítě), ale je určen pouze „přátelům“, který daný uživatel na sociální síti má. Pokud pak např. jedna z těchto osob tuto informaci Policii poskytne (např. jako informátor), soud nemá za to, že by se jednalo o nezákonný důkaz či zásah do listovního tajemství. Krom toho soud i bez ohledu na tento důkaz dospěl k závěru o důvodnosti žaloby žalobce Pavla M (viz níže).

Na základě shora uvedeného závěru o skutkovém stavu posoudil soud věc po právní stránce takto:

Předmět sporu má obecnější ústavněprávní přesah, zejména pokud jde o zákonnou omezenost výkonu státní moci (čl. 2 odst. 3 Listiny), právo na osobní svobodu (čl. 8 Listiny) a výkon práva shromažďovacího (čl. 19 Listiny). Pokud jde o problematiku tzv. pochodů hrlosti pořádaných homosexuální komunitou a protestů proti těmto pochodům, nelze úvodem nepoznamenat, že hodnocení člověka dle jeho sexuální orientace je znakem primitivismu a ve vyspělé demokratické společnosti místo nemá, a současně taktéž nelze nepoznamenat, že dle psychologických poznatků mohou být jednou z příčin odporu či iracionálního strachu z homosexuality (homofobie) i potíže s vlastní sexuální identitou, to již je však pochopitelně zcela mimo předmět tohoto sporu. V obecné rovině je předmětem tohoto sporu právo na „protidemonstraci“, resp. projevení vlastního opačného názoru, než který je ten na daném shromáždění většinový a s cílem jehož propagace je zpravidla shromáždění svoláváno. V tomto ohledu je tedy pro soud nepodstatné, zda jsou žalobci odpůrci tzv. pochodů hrlosti homosexuální komunity či naopak jejich příznivci, resp. obecně je v zásadě lhostejné, zda se jednalo o akci zahrádkářů, přátel šermu či o jakékoliv jiné shromáždění. Současně je také z žaloby a prohlášení jednotlivých žalobců zřejmé, že (krom skutečnosti, že nesouhlasí s konáním pochodu jako takového) nesouhlasí i se způsobem veřejné prezentace této komunity, přičemž k tomuto způsobu prezentace žalobci označili i důkazní prostředky (fotografie, videozáznam z akce), z nichž některé byly k důkazu provedeny, přičemž je třeba uznat, že způsob osobní prezentace některých účastníků pochodu může být vnímán minimálně jako kontroverzní. V rámci obecných úvah nelze pominout ani skutečnost, že byť Česká republika je k sexuálním menšinám obecně velmi tolerantní, v jiných státech jsou obdobné pochody častým terčem násilností zejména ze strany krajní pravice, v některých případech i za přihlížení či (tichého) souhlasu státní moci. Součástí závazků států ve smyslu shromažďovacího práva je dle ESLP přitom i požadavek na to, aby stát zajistil bezpečí účastníků daného shromáždění.

Zatímco žalobce b) byl zajištěn dle § 26 odst. 1 písm. a) zákona o policii, vůči ostatním žalobcům byly užity výzvy ve smyslu § 43 zákona.

Dle § 26 odst. 1 písm. a) zákona o policii: „*Policista je oprávněn zajistit osobu, která svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob anebo majetek*“.

Má-li být tedy zajištění osoby dle tohoto ustanovení učiněno souladně se zákonem, musí daná osoba svým jednáním bezprostředně ohrožovat svůj život, život nebo zdraví jiných osob anebo majetek.

Jak vyplynulo ze všech provedených důkazů, policie měla za to, že žalobce Pavel M se chystá nějakým způsobem narušit průvod Prague Pride 2014. Z provedených důkazů vyplývá, že tato domněnka zřejmě mohla být důvodná, když Pavel M na sociální síti sdílel odkazy typu „postavme se deviantům na odpor“, byl aktivní i v minulých letech (Prague Pride 2013), skutečně se na místě vyskytoval atd. Oproti tomu však nelze mít za prokázané, že by úmyslem žalobce byl násilný protest, neboť o tom žádné důkazní prostředky nesvědčí, krom toho tomu tak nebylo ani v letech minulých (2013) či budoucích (2015, kdy žalobce Matějný zorganizoval v den pochodu vlastní shromáždění „protest proti gay pride 2015“). Z úředního záznamu o zajištění (důvod zajištění: žalobce zajištěn dle pokynu policistů 9. odd. OOK Krajského ředitelství hl. m. Prahy) i z výpovědi svědka mjr. Jandy vyplývá – a v tom je třeba souhlasit s žalobou – že žalobce Pavel M byl zajištěn v podstatě preventivně, tj. jak sám svědek Janda výslovně uvedl, aby bylo přerušeno organizování protestní akce žalobcem M , přičemž žalobce M byl za zajištění propuštěn až po té, kdy již průvod samotný skončil (kdy tedy dle policie „pominuly důvody zajištění“). Lze tedy říci, že policie v podstatě preventivně žalobce zajistila s úmyslem propustit jej ze zadržení až poté, kdy průvod skončí. I kdyby tomu bylo tak, že žalobce měl skutečně v úmyslu násilným jednáním protest narušit, dle názoru soudu si policie tímto jednáním „ulehčila život“, když z pohledu policie zřejmě došlo k efektivnímu přerušování snah o protesty vůči shromáždění, eventuálně jeho možného napadení, nicméně stalo se tak za cenu toho, že policie nepostupovala v souladu se zákonem, neboť zákonné důvody pro zajištění žalobce M dány nebyly. Ustanovení § 26 odst. 1 písm. a) zákona o policii vyžaduje za všech okolností bezprostřední hrozbu v podobě ohrožení života, zdraví či majetku. Pakliže by tedy například došlo k užití násilí žalobcem, popř. by skutečně žalobce např. v bezprostřední blízkosti průvodu manipuloval s (nebezpečnou) pyrotechnikou atd., byly by důvody pro zajištění dány, nicméně v posuzovaném případě tomu tak nebylo. Ze zjištěného skutkového stavu v zásadě plyne, že policie měla určitě podezření, že žalobce organizuje nějaký způsob protestu proti danému shromáždění, takové jednání ovšem pochopitelně není trestné. Pakliže policie díky nasazení operativních prostředků sledovala pohyb žalobce a dalších osob od ranních hodin (jak opět vyplynulo z výsledku svědka mjr. Jandy), nic jí nebránilo v této činnosti pokračovat a takto postupovat i nadále a podobně výrazným způsobem zasáhnout do práv žalobce až v momentě, kdy podmínky pro služební zákrok budou bez pochybností naplněny. V posuzovaném případě však v zásadě policie žalobce zajistila, aby mu „překazila organizování protestu“, a propustila jej ze zajištění až po té, když již průvod fakticky skončil. Takový postup však soud nemůže hodnotit jinak, než jako rozporný se zákonem, když nelze než zopakovat, že policie takto zřejmě dosáhla svých cílů (udržení veřejného pořádku, klidný průběh průvodu), avšak za cenu nezákonného postupu vůči žalobci Pavlu M . Současně nelze než souhlasit s žalobou v tom smyslu, že takové praktiky jsou vlastní spíše režimům autoritativním či totalitním. Na tom nic nemůže změnit ani argument, že policie by již v případě, kdy by se žalobce dostal na Václavské náměstí, nemohla zasáhnout a hrozilo by zde velké riziko vzhledem k velkému počtu účastníků atd. Policie především mohla nadále situaci monitorovat či využít vůči žalobci mírnějších prostředků, tedy např. postup dle § 43 zákona o policii tak, jako tomu učinila u jiných osob. Lze taktéž souhlasit se žalobou, že Pavel M byl zajištěn cca 500 metrů od

trasy pochodu a to předtím, než průvod vůbec započal. Pokud jde o osobu Pavla M , je tedy podaná žaloba důvodná, když zajištění Pavla M bylo nesprávným úředním postupem. Ve své výpovědi i mjr. Janda uvedl, že užitý postup (zajištění) je postupem výjimečným, který se většinou používá např. u radikálních fotbalových fanoušků. Toto je ovšem dle názoru soudu důsledkem právě té skutečnosti, že zákonné podmínky zajištění jsou velmi striktní, a zatímco v případě výtržností fotbalových fanoušků tyto podmínky pravděpodobně naplněny být mohou (bezprostřední hrozba životu či zdraví), v případě žalobce tomu tak nebylo, neboť v organizování protestu nelze bezprostřední hrozbu životu či zdraví spatřovat.

Podle § 13 odst. 1, 2 zákona č. 82/1998 Sb. *stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným předním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda.*

Podle § 31a citovaného zákona *bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práv by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení přiměřeného zadostiučinění se přihlídně k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. (...)*

Ve smyslu § 31a zákona soud hodnotil vzniklou nemajetkovou újmu, přičemž byt žalobce se v podané žalobě domáhal zadostiučinění v penězích, tímto požadavkem soud vázán není. Vzhledem k závěru soudu o nezákonnosti zajištění žalobce je nepochybné, že žalobce byl po dobu téměř pěti hodin omezen na osobní svobodě (11:40 až 16:30) a současně bylo přímým důsledkem tohoto postupu znemožnění účasti žalobce na pochodu Prague Pride 2014, tedy bylo zasaženo i do politického (shromažďovacího) ústavního práva žalobce. I s ohledem na to se soudu nejevila jako dostatečná satisfakce v podobě konstatování porušení práva, byt by se nabízela úvaha, že pro svolavatele demonstrace „proti porušování zákonů policií“ by se mohlo jednat o dostatečnou satisfakci. Soud přiznal žalobci na náhradě nemajetkové újmy částku 5.000 Kč, tedy (zhruba) 1.000 Kč za každou hodinu nezákonného zajištění, což se soudu jevilo jako přiměřené i vzhledem ke skutečnosti, že např. odškodnění za nezákonnou vazbu se odškodňuje v rozsahu cca 500 – 1500 Kč / den, přičemž zde se jednalo o omezení osobní svobody v trvání „pouze“ několika hodin, ovšem se zásahem do politického práva žalobce (viz výše). Přiznání satisfakce v podobě peněžitého zadostiučinění v sobě implicitně zahrnuje i konstatování porušení práva (byt toto samostatně konstatováno není). Pokud jde o příslušenství, žádost o odškodní žalobce 2) byla žalované doručena dne 6.2.2015, tedy lhůta 6 měsíců po obdržení výzvy uplynula dne 6.8.2015, přičemž žalobce požadoval příslušenství od 10.8.2015, čemuž soud vyhověl.

Pokud jde o ostatní žalobce, vůči těm policie učinila výzvy dle § 43 zákona s tím, že jim policista dle § 43 odst. 1 písm. a) zákona o policii přikázal, aby po dobu trvání pochodu, t.j. do 16:00, nevstupovali do trasy pochodu (kterou vyjmenoval) a od 16:00 do 22:00 nevstupovali na Letenskou pláň.

Dle § 43 odst. 1 písm. a) zákona: „Vyžaduje-li to splnění konkrétního úkolu policie, je policista oprávněn přikázat každému, aby po nezbytnou dobu nevstupoval na policistou určené místo“.

V případě ostatních žalobců má soud za to, že policie postupovala v souladu se zákonem. Postup dle § 43 zákona o policii je postupem operativním, pochopitelně mu nepředchází žádné formální řízení, shromažďování podkladů, dokazování atd. Ze zjištěného skutkového stavu vyplývá, že policie disponovala určitými informacemi o tom, že je ze strany

tzv. „pravicových extrémistů“ plánováno narušení daného pochodu (když současně soud zdůrazňuje, že pochopitelně ne každou osobu mající v úmyslu protestovat proti tomuto pochodu lze takto „škatulkovat“). Z výpovědi svědka mjr. Jandy je pak zřejmé, že jednotliví policisté speciální pořádkové jednotky (SPJ) sami na místě vyhodnocovali jednotlivé skupinky osob, přičemž následně byly vůči některým těmto osobám vydávány výzvy dle § 43 zákona s tím, aby nevstupovali do trasy pochodu. Nelze přehlédnout ani fakt, že mezi některými těmito osobami byla nalezena pyrotechnika, byť v minimálním počtu (samolepky s typickými motivy pravicového extremismu soud jako zdroj ohrožení průvodu skutečně nehodnotí). Ačkoliv argumenty žalované v tom smyslu, že účastníci průvodu měli „hořlavé kostýmy“ jsou mírně absurdní, riziko konfrontace obou táborů je zřejmé. Jedná se principálně o stejnou situaci, jako když policie odděluje při demonstracích sympatizanty krajní pravice a krajní levice, kde je riziko vzájemného střetu bezprostřední. Fakticky by se každý účastník těchto pochodů mohl dovolávat omezení svých politických práv, když policií „nebyl připuštěn“ k táboru svých ideových odpůrců. Takové opatření však má svůj smysl z hlediska udržení veřejného pořádku a zabránění násilí, a jako takový je tento postup dle názoru soudu legitimní. Obdobně pak má soud za to, že stejně tak i v daném případě za popsané situace bylo v pravomoci jednotlivých policistů vykázat dle § 43 zákona jednotlivé osoby z trasy pochodu, když riziko nepokojů a minimálně verbálního napadání bylo zřejmé, přičemž v nepřehledném davu je následné riziko škod na zdraví a majetku značné. V této souvislosti pak má soud za to, že skutečně pouhým vizuálním pohledem nebude zřejmě příliš složitým úkolem pro daného policistu rozlišit účastníky či sympatizanty pochodu homosexuální hrlosti od hloučků sympatizantů krajní pravice, obzvláště jedná-li se o větší skupinky osob, které se pohybují v blízkosti průvodu a když – jak je patrné z videí přehrávaných k důkazu – se jednalo i o osoby např. s vyholenou hlavou a tričkem s motivem dvouhlavé orlice a nápisem „KOSOVO IS SERBIA“, tedy s jistou mírou nadsázky řečeno o archetypální pravicové extremisty. Žalobu ostatních žalobců proto soud zamítl (výrok II.).

Pokud jde o náklady řízení, žalobce Pavel M. byl ve věci zcela úspěšný (skutečnost, že mu soud přiznal pouze část požadovaného finančního odškodnění rozhodná není), proto mu soud přiznal vůči žalované právo na náhradu nákladů řízení (výrok III). Tyto náklady sestávají z nákladů zastoupení advokátem, kterému náleží odměna stanovená dle § 6 odst. 1 a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, (dále jen „a.t.“) z tarifní hodnoty ve výši 50.000 Kč sestávající z částky 3.100 Kč za každý z 10 úkonů uvedených v § 11 odst. 1 a.t. (převzetí věci, žaloba, 2x účast na ÚJ v délce nad dvě hodiny, replika žalobců 24.3.2016, replika 15.9.2016, vyjádření 19.5.2017, replika 27.7.2017) a jednoho úkonu uvedeného v § 11 odst. 2 a.t. (účast na vyhlášení rozsudku) včetně 11 paušálních náhrad výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 3 a.t., celkem tedy 35.850 Kč. Dále je součástí nákladů řízení cestovné právního zástupce, a to za 6 cest (vzdálenost 211 km, průměrná spotřeba 9,5 l motorové nafty /100 km, cena paliva 28,6 Kč / l a paušální náhrada 3,9 Kč / km), tedy celkem 8.377 Kč a náhrada za zameškaných 30 půlhodin ve výši 3.000 Kč, celkem 11.377 Kč, celkem náklady právního zastoupení 47.227 Kč bez DPH, dále právnímu zástupci náleží daň z přidané hodnoty ve výši 21 % z částky 47.227 Kč ve výši 9.917,70 Kč, celkem tedy 57.144,70 Kč.

Ve vztahu mezi ostatními žalobci a žalovanou soud přiznal právo na náhradu nákladů řízení úspěšné žalované, přičemž tyto náklady jsou tvořeny pouze tzv. režijními paušály ve smyslu § 151 odst. 3 o.s.ř. a vyhlášky 254/2015 Sb., tedy celkem za 11 úkonů (vyjádření k žalobě 2.10.2015, replika 22.8.2016, vyjádření 4.5.2017, vyjádření 25.7.2017, 2x příprava na ÚJ, 2x účast na ÚJ v délce nad dvě hodiny, účast na vyhlášení rozsudku), celkem 3.300 Kč (výrok IV.).

P o u ě n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím soudu podepsaného.

V Praze dne 5. října 2017

Mgr. Jan Kobera, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:

Jaroslava Helclová